

> Retouradres Postbus 20901 2500 EX Den Haag

De Gezondheidsraad
T.a.v. prof. dr. B.J. Kullberg
Postbus 16052
2500 BB Den Haag

Bestuurskern

Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

Rijnstraat 8
Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

Naam: [faded]
Functie: [faded]
Telefoon: [faded]
E-mail: [faded]

Datum **24 JUNI 2021**
Betreft Adviesaanvraag Trendanalyse Biotechnologie 2022

Ons kenmerk

IENW/BSK-2021/170289

Geachte heer Kullberg,

Graag wil ik uw raad verzoeken om in nauwe samenwerking met de Commissie Genetische Modificatie (COGEM) een nieuwe Trendanalyse Biotechnologie op te stellen. In deze brief zet ik de door mij gewenste aandachtspunten aangaande de reikwijdte van de analyse en vormgeving van het bijbehorende proces uiteen. Daarover heeft ambtelijke afstemming plaatsgevonden met de departementen van LNV, VWS, EZK en OCW, die allen deze adviesaanvraag steunen. Ook is hierover op ambtelijk niveau met het secretariaat van uw raad van gedachten gewisseld. Ik heb de voorzitter van de COGEM, prof. dr. ing. S. Schaap, een brief van gelijke strekking gestuurd.

Adviesaanvraag

Aan uw raad wordt gevraagd om, in samenwerking met de COGEM, de trends en ontwikkelingen in de biotechnologie en aanpalende sleuteltechnologieën te beschrijven in een Trendanalyse Biotechnologie 2022. Deze vijfde Trendanalyse heeft wederom als doel om de politiek op hoofdlijnen te informeren over nieuwe biotechnologische ontwikkelingen en toepassingen binnen en buiten Nederland en de EU, de trends die daaraan te onderkennen zijn, de daarmee te realiseren maatschappelijke en economische kansen en mogelijkheden en de daaraan verbonden morele aspecten. Daarbij is het ook wenselijk en waardevol om aandacht te besteden aan knelpunten en dilemma's die voortkomen uit de toetsingspraktijk en de mogelijk veranderende rol van diverse belanghebbenden en betrokkenen. Ik wil u vragen de analyse aan te vullen met een advies betreffende handelingsperspectieven voor toekomstbestendig beleid en regulering. Ik vraag u bij uw onderzoek en advies – waar relevant – ook aandacht te besteden aan het internationale perspectief.

Drie hoofdthema's waar mijn specifieke aandacht naar uitgaat zijn:

1. **Trends en ontwikkelingen in de biotechnologie.** De vorige Trendanalyse gaf belangrijke trends en aandachtspunten weer zoals de mogelijkheden op het gebied van *genome editing*, de mogelijkheden van *whole genome sequencing* voor onder ander personalised medicine en medische diagnostiek

en de Europese ggo-regelgeving die achterblijft ten opzichte van de genoemde technische ontwikkelingen. U wordt gevraagd de trends te updaten door onder andere aan te geven in hoeverre verwachtingen zijn uitgekomen en verdere ontwikkeling en verfijning zijn opgetreden en mogelijk aanvullende trends te identificeren. Daarnaast wordt u gevraagd om nieuwe trends of producten voortkomend uit de technologische ontwikkelingen of aan biotechnologie verwante ontwikkelingen (denk bv aan kunstmatige intelligentie) weer te geven en de mogelijke spanningen die deze (technologische) trends oproepen ten aanzien van regulering en maatschappelijke acceptatie.

Bestuurskern
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C

2. **Maatschappelijke opgaven en economische aspecten.** Biotechnologie is een sleuteltechnologie, een zogenaamde enabling technology, die het mogelijk maakt om maatschappelijke uitdagingen aan te pakken. Dit heeft ook een grote economische waarde. Graag zie ik in de trendanalyse aandacht voor de bijdrage van biotechnologische toepassingen aan de grote maatschappelijke opgaven en uitdagingen van deze tijd op medisch, industrieel en agrarisch vlak. En hoe dit in relatie staat met het waarborgen van de veiligheid voor mens en milieu. Er kan bijvoorbeeld gedacht worden aan de ontwikkeling van vaccins voor de bestrijding van de COVID-19 pandemie en het inzetten van deze technologie voor bestrijding van andere ziektes en aandoeningen, of de inzet van biotechnologische toepassingen voor het realiseren van de *UN Sustainable Development Goals* en de doelstellingen uit de Green Deal.
3. **Draagvlak maatschappij.** Er zijn verscheidene onderzoeken uitgevoerd naar de uiteenlopende opvattingen van burgers over biotechnologie en haar toepassingen, bijvoorbeeld uw onderzoek uit 2019. Kennis over maatschappelijke waarden en de publieke perceptie is van belang om zicht te hebben op randvoorwaarden waaronder ontwikkelingen aanvaardbaar kunnen zijn. Recente ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de COVID-19 pandemie, de bijdrage van biotechnologie aan de eiwittransitie of de onlangs gepubliceerde studie van de Europese Commissie aangaande de status van Nieuwe Genomische Technieken kunnen hierbij interessante thema's vormen.

Proces

De COGEM heb ik per brief gevraagd het initiatief te nemen om het proces te organiseren om te komen tot de oplevering van een nieuwe Trendanalyse medio 2022. In het bijzonder heb ik hen gevraagd nauw samen te werken met uw raad. Uiteraard staat het u en de COGEM vrij om ook andere adviesorganen en wetenschappelijke instituten te betrekken. Daarnaast acht ik het van belang dat op enigerlei wijze belanghebbende organisaties en burgers worden betrokken om de impact van de biotechnologische ontwikkelingen op de samenleving te kunnen beoordelen. Indien IenW ondersteuning kan bieden bij de vormgeving en realisatie hiervan, dan bied ik graag medewerking vanuit mijn departement aan.

Via deze weg hoop ik u voldoende geïnformeerd te hebben en ik zie uit naar de Trendanalyse Biotechnologie 2022.

Hoogachtend,

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,

drs. C. van Nieuwenhuizen Wijbenga

Bestuurskern

Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Cluster C